

Unasur: Türkiye ile Bir Araya Geldi, Venezuela ile Arasına Sınır Koydu.

Yıllar boyu pek çok düşünür tarafından Simon Bolivar'ın birlik içindeki bir Amerika hayalinin ütopya mı yoksa gerçek mi olduğu konusu tartışıldı.

Fakat gerçek şu ki 2008'de kurulan Güney Amerika Uluslar Topluluğu(Unasur), 2010'da kurulan Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri Topluluğu(CELAC), 1991'de kurulan Güney Amerika Ortak Pazarı(Mercosur) gibi yeni bölgesel kuruluşların ortaya çıkması, arzu edilen tüm ideallerin gerçekleşmesini ve Bolivyalı liderin hedeflediği Birleşik Devletler'in bağımsızlığını elde etmesini sağlamış olabilecekti.

Ancak birbirinden bağımsız mekanizmaların bir karar alınması için üye devletler arasında fikir birliğini sağlamada yaşadığı bu zorluk, üye devletlerin etkinliği konusundaki tartışmaları arttırdı. Unasur ve Venezuela arasındaki durum da bu örneklerden biri. Şu ana kadar Unasur, ABD'nin Venezuela'ya karşı uyguladığı güç önlemlerine karşı çıkılması, Venezuela Cumhurbaşkanı Nicolas Maduro ile geçen sene hapse girmiş önemli muhalefet liderlerinden biri olan Leopoldo Lopez arasındaki arabuluculuk sürecinin durdurulması, insan haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle Venezuela'ya uyguladığı boykotun ortadan kaldırılması konusunda ABD'ye resmi talepte bulunması gibi konularda Venezuela'ya net bir şekilde destek oldu. Yine de elde edilen başarılar elle tutulur bir sonuç vermedi.

Bir diğer engelse, bahsi geçen kuruluşun Chavez'i yansıtan bir aynaymış gibi değerlendirilmesinden dolayı Unasur bünyesindeki bazı Güney Amerika ülkelerinin muhalefetini kazanmasıdır. En önemli örnek Paraguay'dır. Paraguay Senatosu Fernando Lugo yönetiminin azledilmesi konusunda büyük oranda aynı fikirdeydi. Liberal sağ tarafından yapılan açıklamalar arasında Venezuela yönetiminin antidemokratik bir tutum sergilediği ve Chavezcilik *şovunu* gerçekleştirebilmek için bahsi geçen platformu kullandığı açığa kavuştu.

Bu açıdan, Unasur siyasi baskılardan kurtulmak ve Venezuela demokrasisini yönlendirmek için masaya yumruğunu vurma kararı alabilir. Genel Sekreterlik Kabine Başkanı Yuri Chillán'a ve Kolombiya'nın eski cumhurbaşkanı Ernesto Samper'a göre bunun için Unasur Venezuela'ya iki resmi talepte bulunabilir; bir yandan Kızılhaç'ın siyasi baskılara karşı dikkatli davranması, ve diğer yandan seçim süreci çağırısının yapılması.

Ayrıca, Unasur'un iç yönetmeliği gözlemci üyelerin katılmasına karşı çıksa da, bölge yönetimi, kültürel ve akademik alışverişler aracılığıyla daha dengeli bir siyaset ile öne çıkan Avrupa'ya kadar, ufkunu genişletme yoluna gidebilir.

Süreç Türkiye ile başladı. Ekvador'daki Türkiye Büyükelçisi Korkut Güngen ve Ankara Üniversitesi Latin Amerika Çalışmaları Araştırma ve Uygulama merkezi Müdürü Prof. Dr. Mehmet Necati Kutlu'nun geçen hafta Dünya'nın orta noktasında bulunan Ekvador'un Kito şehrindeki Unasur merkezine yaptığı ziyaret bahsi geçen kuruluşun Genel Sekreteri Ernesto Samper ile gerçekleştirilen toplantıyla birlikte pekiştirildi. Toplantıda Türkiye'nin bu bölgesel kuruluş ile yaklaşma isteğinden bahsedildi.

Unasur ise Latin Amerika Bölgesi, özellikle de kuruluşa üye ülkeler üzerine çalışan ve araştırma yapan yükseköğretim kurumlarını bir araya getirmeleri gerektiği üzerinde durdu.

Miren Martínez Ruiz

10 Mayıs 2015